

بررسی روش های تدریس نوین در مدرسه ها

مهدی آمره بزچلویی

آموزش و پرورش استان تهران

چکیده:

روش های تدریس نوین در مدرسه ها به منظور ارتقاء فرایند آموزش و یادگیری دانش آموزان و بهبود کیفیت آموزش مورد استفاده قرار می گیرند. برخی از روش های تدریس نوین که در مدارس مورد استفاده قرار می گیرند عبارتند از: روش های فعال: این روش ها از جمله معکوس کردن کلاس، یادگیری مبتنی بر پروژه، یادگیری مبتنی بر مشارکت دانش آموزان و ... هستند که دانش آموزان را به فعالیت های یادگیری عمیق تر و مشارکتی تر تشویق می کنند. فناوری آموزشی: استفاده از فناوری های نوین مانند تبلت ها، نرم افزارهای آموزشی، ویدیوها و پلتفرم های آموزش آنلاین به منظور جذابیت بخشیدن به درس ها و افزایش تعامل دانش آموزان با محتوای آموزشی. یادگیری معکوس: در این روش، دانش آموزان پیش از جلسه درس مطالعه مطالب آموزشی را انجام می دهند و سپس در کلاس با معلم و همکلاسی های خود به بحث و تبادل نظر می پردازند. یادگیری تعاملی: این روش شامل استفاده از بازی ها، اجرای تمرینات گروهی، بحث های گروهی و مطالعه مطالب مرتبط با زندگی واقعی دانش آموزان است. روش های تدریس مبتنی بر تحقیق: این روش ها دانش آموزان را به تحقیق و کشف دانش تشویق می کنند و آن ها را در فرایند یادگیری مستقل و پژوهشی یاری می رسانند. استفاده از این روش های تدریس نوین می تواند بهبود قابل توجهی در کیفیت آموزش و یادگیری دانش آموزان داشته باشد.

کلیدواژه ها: آموزش و پرورش، معلم، دانش آموزان، تدریس نوین

مقدمه

یادگیری یکی از مهم‌ترین زمینه‌ها در روان‌شناسی امروز و یک ضرورت مهم زندگی و پایه و اساس رفتار انسان است، به طوری که زندگی هر فرد در زمینه اجتماعی، عقلانی، عاطفی و تا حدودی جسمانی، مربوط به قدرت یادگیری و وابسته به تغییراتی است که وی از طریق یادگیری در خود به وجود می‌آورد... آموزش علوم نقش برجسته‌ای در تعیین پیشرفت‌های علمی و تکنولوژیک هر فرد و ملت بازی می‌کند. و هدف اصلی آن قاندر ساختن ما به ساخت دانش از چگونگی آثار جهان به منظور توضیح و امکان کنترل پدیده‌هاست. یکی از عمده‌ترین وظایف نظام‌های آموزشی، تجهیز دانش‌آموختگان به دانش روز با استفاده از روش‌های مناسب و موثر تدریس است... در دنیای پیچیده امروز تعلیم و تربیت نقش مهمی را ایفا می‌کند و در شرایطی که دولت‌ها و کشورهای بزرگ جهان، پیشرفت و توسعه خود را منوط به رشد نظام‌های آموزشی می‌دانند، نمی‌توان با توسل به روش‌های آموزش سنتی این پیشرفت و تحول را حاصل نمود. از مدت‌ها پیش لزوم تجدید نظر در روش‌های سنتی تدریس و استفاده از روش‌های نوین و فعال یادگیری و دانش‌جو محور از سوی سیستم‌های آموزشی احساس شده و کاربرد این روش‌ها در علوم مختلف از جمله علوم پزشکی متداول شده است. توسعه آموزش و ایجاد تحول در آموزش پرستاری اهمیت بسزایی دارد، زیرا ماموریت اصلی آن تربیت پرستارانی توانمند و شایسته است که دانش، نگرش و مهارت‌های لازم برای حفظ ارتقای سلامت آحاد جامعه را داشته باشند... دانش آموزان در روش‌های سنتی به جای تمرکز بر درک مفاهیم و به کارگیری آنها، به حفظ طوطی وار مطالب پرداخته و تنها منبع دریافت آنها از جانب مدرس خواهد بود. در نتیجه چنین دانشجویانی در بالین تنها به اجرای ناآگاهانه کارهای عادی اکتفا نموده یا به صورت انفعالی برخورد می‌نمایند. یکی از منابع تولیدکننده انگیزش و افزایش یادگیری، نحوه تدریس است... طبق نظر روان‌شناسان پرورشی، یادگیری زمانی بهتر و تاثیرات آن ماندگارتر خواهد بود که با فعال‌سازی و مشارکت هر چه بیشتر فراگیر در امر یادگیری همراه باشد. جروم برونر یکی از مدافعان اصلی یادگیری اکتشافی چنین بیان می‌کند که فراگیران باید از طریق ارتباط فعال خود با موضوع درسی یاد بگیرند و از این راه دانش عملی را برای خود کشف نمایند. در روش‌های دانش‌جو محور یا یادگیری فعال تمرکز فعالیت‌ها از استاد به فراگیر منتقل می‌شود. دانش آموزان به طور مؤثر درگیر فرایند آموزش و یادگیری، پرسش و پاسخ، شرح مطالب و موضوعات آموزشی می‌شوند. در این نوع یادگیری که یادگیری از نوع مشارکتی محسوب می‌شود، دانش آموزان به شکل گروهی در شرایطی تکالیف یا پروژه‌ها را انجام می‌دهند که هم تجربه کار گروهی مؤثر را کسب کرده و هم مسئولیت پذیری فردی آن‌ها رشد می‌یابد. امروزه اکثر مراکز آموزشی در پی یافتن روش‌های آموزشی هستند که یادگیری مداوم و یادگیرنده محور را گسترش و بهبود بخشند.

تعریف مفاهیم

روش

روش عبارت است از فرایند عقلانی یا غیرعقلانی ذهن برای دستیابی به شناخت و یا توصیف واقعیت. در معنای کلیتر، روش هرگونه ابزار مناسب برای رسیدن به مقصود می‌باشد. روش ممکن است به مجموعه راه‌هایی که انسان را به کشف مجهولات هدایت میکند، مجموعه قواعدی که هنگام بررسی و پژوهش به کار می‌روند و مجموعه ابزار و فنونی که آدمی را از مجهولات به معلومات راهبری میکند، اطلاق شود.

تدریس

تدریس عبارت است از تعامل یا رفتار متقابل معلم و شاگرد، بر اساس طراحی منظم و هدفدار معلم، برای ایجاد تغییر در رفتار شاگرد. تدریس مفاهیم مختلف مانند: نگرشها، گرایشها، باورها، عاداتها و شیوه‌های رفتار و به طور کلی انواع تغییراتی را که می‌خواهیم در شاگردان ایجاد کنیم را دربرمی‌گیرد.

چهار ویژگی خاص در تعریف تدریس

1. وجود تعامل بین معلم و دانش آموزان
2. فعالیت بر اساس اهداف معین و از پیش تعیین شده

3. طراحی منظم با توجه به موقعیت و امکانات

4. ایجاد فرصت و تسهیل یادگیری

دلایل ظهور شیوه های نوین آموزشی و روش های نوین یادگیری

با توجه به پیشرفت علم و تکنولوژی روش های تدریس قدیمی دیگر کارآمد نیستند. همان طور که گفتیم در حال حاضر نظام آموزشی وظیفه ای ایجاد تغییرات مطلوب در اندیشه ها، شناخت ها و رفتار انسان را بر عهده دارد. در روش های تدریس قدیم معلم بیشتر نقش ناظم را به عهده داشت و دانش آموزان نقشی در فرایند تدریس نداشتند. اما در روش تدریس نوین آموزگاران به عنوان راهنما، ناظر و سازمان دهنده باید شناخت کافی از نظریه های یادگیری و الگوهای تدریس داشته باشند. زیرا مکان های آموزشی محلی برای هدایت، نظارت و یادگیری به شمار می روند. یک معلم باید علاوه بر زمینه های درسی، در رابطه با روش های طراحی یاددهی و ارزیابی نیز آگاهی، مهارت و دانش کافی داشته باشد. مهم ترین ضرورت روش تدریس نوین ایجاد حس اعتماد به نفس و خودباوری در دانش آموزان است. مطالعات نیز نشان داده اند که روش های تدریس در پیشرفت، ایجاد انگیزه، رضایت خاطر، پرورش شخصیت و رشد دانش آموزان نقش مؤثری دارند. دبیران فقط وظیفه ای انتقال واقعیت های علمی را ندارند، بلکه باید چگونه فکر کردن و چگونه یاد گرفتن را نیز به دانش آموزان آموزش دهند. آن ها تلاش می کنند تا با نقش دادن به دانش آموزان در فرایند آموزش علاوه بر تقویت مهارت های گوش دادن، گفتن، خواندن، نوشتن، استدلال، مقایسه، تطبیق، تجزیه و تحلیل، سازندگی و خلاقیت، محتوای درسی را نیز با توجه به این موضوعات در کلاس ارائه دهند. در حال حاضر روش های جدید تدریس توجه مسئولان را نیز به خود جلب کرده است.

مزایای روش تدریس نوین

اما استفاده از روش های تدریس نوین چه مزایایی برای معلم و شاگرد خواهد داشت؟ در ادامه به چند مورد از مزایای استفاده از این روش ها اشاره کرده ایم.

1. محیط کلاس از حالت یکنواخت و کسل کننده خارج می شود و فرآیند یادگیری برای شاگردان از جذابیت بیشتری برخوردار خواهد شد.
2. شاگردان با شرکت در گروه های کوچک انواع مهارت ها مانند خواندن، نوشتن، گوش دادن، تجزیه و تحلیل، استدلال، مقایسه، همکاری و سایر مهارت های ارتباطی را تمرین می کنند.
3. دانش آموزان انرژی خود را تبدیل به فعالیت و خلاقیت می کنند.
4. معلم به جای یک سخنران و متکلم صرف، به یک تسهیل گر و ناظر تبدیل می شود و این فرصت را دارد که یادگیری شاگردان را دائماً کنترل کرده و بازخورد بگیرد.
5. مشارکت در فرآیند یادگیری و همکاری در گروه های همسالان، به کنترل هیجانات منفی و افزایش اعتماد بنفس شاگردان کمک می کند.
6. محیط کلاس از حالت یکنواخت و کسل کننده خارج می شود و فرآیند یادگیری برای شاگردان از جذابیت بیشتری برخوردار خواهد شد.
7. شاگردان با شرکت در گروه های کوچک انواع مهارت ها مانند خواندن، نوشتن، گوش دادن، تجزیه و تحلیل، استدلال، مقایسه، همکاری و سایر مهارت های ارتباطی را تمرین می کنند.
8. دانش آموزان انرژی خود را تبدیل به فعالیت و خلاقیت می کنند.
9. معلم به جای یک سخنران و متکلم صرف، به یک تسهیل گر و ناظر تبدیل می شود و این فرصت را دارد که یادگیری شاگردان را دائماً کنترل کرده و بازخورد بگیرد.
10. مشارکت در فرآیند یادگیری و همکاری در گروه های همسالان، به کنترل هیجانات منفی و افزایش اعتماد بنفس شاگردان کمک می کند.

روش های نوین یاددهی و یادگیری در دوره ابتدایی و دوره متوسطه اول و دوم

برای کاهش نرخ بیکاری در جامعه نیازمند تربیت افراد ماهر و مسلط به امور فنی هستیم و این امر میسر نمی شود مگر با آموزش افراد زیر نظر یک ستون آموزشی قوی که بر پایه روش های نوین آموزش بنا شده اند. هنوز هم دیده می شود که در بسیاری از مدارس در پایه های مختلف ابتدایی، دوره متوسطه اول و دوره متوسطه دوم همچنان از گج و تخته استفاده می شود این در حالی است که شیوه های نوین آموزشی دیگر نیازی به تکرار و تمرین بر سر یک موضوع خاص را رد می کنند و سعی می کنند با پخش فیلم های آموزشی و بازی های خلاقانه دانش آموزان را درگیر آموزش کنند. همین امر سبب می شود مهارت دانش آموزان افزایش یابد و آن ها را برای مقابله با هر نوع چالشی آماده می کند و با دانستن انواع روش تدریس نوین در ابتدایی نیز می توانید خلاقیت اثربخش در دانش آموزان ایجاد کنید و پاسخ نیازها و چالش های شاگردان را با روش های نوین تدریس بدهید.

به عبارتی روش های نوین تدریس و دانستن انواع روشهای نوین یاددهی و یادگیری مهم ترین راه پاسخگویی به نیازهای جامعه مدرن است.

انواع روش های نوین تدریس

یک معلم موفق باید علاوه بر دانش موضوعی، مهارت های کافی در رابطه با استفاده از روش های جدید تدریس و ارزشیابی دانش آموزان را نیز کسب کرده باشد. اگر چه که در این مقاله تلاش کرده ایم تا از کتب و منابع علمی معتبر برای معرفی روش های نوآورانه تدریس استفاده کنیم اما تکیه ما تنها بر این منابع نبوده و در برخی موارد به روش هایی اشاره کرده ایم که ممکن است در مراجع علمی به آن ها اشاره نشده باشد ولی در عمل مورد استفاده مدارس و معلمان قرار می گیرند.

الف) روش های فعال تدریس

روش تدریس فعال، در واقع روش تدریس دانش آموز محور یا همان روش تدریس مبتنی بر تعامل است که در آن، مسئولیت یادگیری بر عهده خود دانش آموزان قرار داده می شود.

در روش تدریس فعال، معلم در نقش یک تسهیل گر و هدایت کننده ظاهر می شود که مسیر آموزش و یادگیری را برای دانش آموزان هموار می کند. در این حالت، به جای ارائه یک طرفه اطلاعات، از روش هایی استفاده می شود که دانش آموزان را به مشارکت و همکاری بیشتر در فرآیند یادگیری ترغیب می کند.

روش تدریس فعال انواع مختلفی دارد که برخی از مهم ترین آن ها عبارتند از:

- روش تدریس ایفای نقش (Role Playing)

- روش تدریس بحث گروهی

- روش تدریس حل مسأله

- آموزش به همکلاسی ها (peer teaching)

- روش تدریس پروژه

ب) روش تدریس مسأله محور

روش تدریس مسأله محور، یکی از روش های نوین تدریس است که در آن معلم به جای انتقال اطلاعات، تلاش می کند تا با ایجاد یک سؤال یا موقعیت جدید، دانش آموزان را وادار به تفکر و پژوهش کند.

روش آموزش گردش علمی، روش آموزش آزمایشگاهی، روش آموزش اکتشافی، بارش فکری نمونه هایی از روش یاددهی مسأله محور هستند.

*روش تدریس گردش علمی

یکی از روش های رایج برای آموزش مباحث درسی، به خصوص در مورد درسی مانند علوم، روش تدریس گردش علمی است.

گردش علمی در واقع یک فعالیت آموزشی است که در خارج از محیط مدرسه و با همراهی معلم صورت می گیرد، مانند بازدید از یک کارخانه و مشاهده مراحل تهیه یک محصول، بازدید از موزه و مواردی از این قبیل.

*روش تدریس آزمایشگاهی

در روش تدریس آزمایشگاهی، معلم تلاش می کند شرایطی را فراهم کند تا دانش آموزان از طریق انجام آزمایش، مفاهیم درس را فرا بگیرند. در واقع در این روش معلم نقش هدایت گر و تسهیل کننده را دارد و مسئولیت اصلی یادگیری با خود دانش آموزان است. در این روش چون یادگیری با استفاده از تجربیات مستقیم حاصل می شود بسیار ماندگارتر خواهد بود. ضمن اینکه باعث افزایش انگیزه و اعتماد به نفس در دانش آموزان می شود.

یکی از مشکلات روش تدریس آزمایشگاهی نیاز به وسایل و امکانات زیاد است. همچنین بسیاری از معلمان ممکن است تجربه کافی برای استفاده از این روش را نداشته باشند.

*روش تدریس اکتشافی

در روش تدریس اکتشافی معلم دانش آموزان را تشویق می کند تا با محیط خود به تعامل بپردازند و با تحقیق، تفکر و دستکاری اشیاء، روابط بین پدیده ها را کشف کنند و به جای حفظ اطلاعات، به درک درستی از موضوع برسند.

در این روش معلم باید ابتدا اصول و روش های حل مسأله را با کمک روش تدریس سخنرانی به شاگردان آموزش داده باشد. پس از آن یک موقعیت سؤال برانگیز برای آن ها طراحی می شود. این موقعیت از طریق معلم به دانش آموزان ارائه شود. سپس نوبت به شاگردان می رسد تا اطلاعات را تحلیل کرده و روابط را کشف کنند. در نهایت معلم دستاوردهای دانش آموزان را بررسی می کند و راهنمایی های لازم را ارائه می دهد.

استفاده از این روش باعث می شود که موضوعات درسی قابل فهم تر شوند و دانش آموزان به سطوح بالاتر دانش دست پیدا کنند. اما به طور کلی استفاده از روش اکتشافی برای دانش آموزان مقاطع پایین مانند ابتدایی و متوسطه اول چندان کاربردی نیست. چرا که آن ها به تنهایی نمی توانند به کشف دانش بپردازند.

* روش تدریس بارش فکری

روش بارش فکری یکی از روش های جدید در تصمیم گیری های گروهی است و نه تنها در حوزه آموزش و تدریس بلکه در بسیاری از جلسات مدیریت کسب و کارها نیز مورد استفاده قرار می گیرد. از این روش می توان در اکثر درس ها بهره برد. در روش بارش مغزی معلم یک سوال را مطرح می کند سپس با قرار دادن یک محدودیت زمانی، از شاگردان می خواهد که پاسخ های خود را مطرح کنند و در انتها جمع بندی و نتیجه گیری های لازم توسط معلم صورت می گیرد.

ج) روش های مبتنی بر تکنولوژی

روش های تدریس مبتنی بر تکنولوژی در واقع روش هایی هستند که در آن معلم از یک یا چند ابزار تکنولوژیک برای آموزش یک مبحث به شاگردان استفاده می کند. در این بخش از مقاله به چند مورد از این روش های نوین تدریس اشاره می کنیم.

* روش تدریس معکوس

کلاس معکوس یا روش تدریس معکوس یکی از روش های نوین آموزش است که تلاش می کند از امکانات تکنولوژیکی که دانش آموزان هر روزه با آن سروکار دارند برای یک تجربه یادگیری هیجان انگیزتر و موثرتر استفاده کند.

در روش تدریس معکوس، معلم برخی محتواهای آموزشی مانند فایل های ویدیویی، صوتی، تصویری یا متنی را از قبل در اختیار شاگردان قرار می دهد. دانش آموزان باید قبل از برگزاری کلاس، این فیلم ها را تماشا کنند، مطالب را مطالعه نمایند، تحقیقات لازم را انجام دهند تا به یک درک و دانش اولیه از موضوع دست پیدا کنند.

پس از طی این مرحله، کلاس برگزار می‌شود و زمان کلاس به انجام تکالیف، رفع اشکال و بحث و گفتگو با معلم و همکلاسی‌ها اختصاص پیدا می‌کند.

* استفاده از پرینتر سه بعدی در تدریس

استفاده از پرینت سه بعدی کلاس‌های درس شما را بسیار سرگرم کننده‌تر و جذاب تر می‌کند. ضمن اینکه به دانش‌آموزان فرصتی را برای تجربه عملی موضوعات و یادگیری بهتر فراهم می‌کند. این روش سطح تعاملات را در کلاس درس به شدت افزایش می‌دهد. پرینت سه بعدی به دانش‌آموزان درکی از دنیای واقعی را می‌دهد و تخیل آن‌ها را شعله‌ور می‌کند. وقتی دانش‌آموزان می‌توانند مدل‌های اندامی را در دست بگیرند تا در مورد بدن انسان بیاموزند یا مدل‌های ساختمان‌های معروف را ببینند و ساختار آن‌ها را کشف کنند، مطالعه و یادگیری بسیار آسان‌تر خواهد بود.

از دیگر روش‌های تدریس مبتنی بر تکنولوژی می‌توان به روش تدریس مبتنی بر بازی، استفاده از ابزارهای چند رسانه‌ای و یادگیری ترکیبی (ترکیبی از تدریس حضوری و تدریس آنلاین) اشاره کرد که در مقالات آینده مجله اساتید استادیبانک به آن‌ها خواهیم پرداخت. (د) روش تدریس شخصی سازی شده

اگر چه هدف نهایی در تدریس هر مبحثی مشخص است، اما سفر یادگیری برای هر دانش‌آموزی می‌تواند متفاوت از سایر دانش‌آموزان باشد. در حالی که استفاده از یک استراتژی تدریس، برای برخی از دانش‌آموزان کاملاً جواب می‌دهد، اما ممکن است همین روش برای گروه دیگری از شاگردان چندان موثر واقع نشود.

برای مثال، استفاده از روش تدریس بحث گروهی برای افراد برون‌گرا می‌تواند بسیار کاربردی باشد و برای دانش‌آموزان درونگرا به یک کابوس تبدیل شود. بنابراین در چنین شرایطی استفاده از روش تدریس شخصی سازی شده می‌تواند به کمک معلم بیاید. روش تدریس شخصی سازی شده، فرآیند یادگیری را برای هر دانش‌آموز متناسب با روحیات و سبک یادگیری او تنظیم می‌کند. اگر چه که استفاده از این روش به زمان بیشتری برای برنامه ریزی و پیاده سازی نیاز دارد، اما به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا فرآیند یادگیری را بر اساس علایق، نیازها، نقاط قوت و ضعف خود طی کنند و به نتایج بهتری و موثرتری دست پیدا کنند. البته این روش در مدارس کشور ما که تعداد دانش‌آموزان هر کلاس بیشتر از ۲۰ نفر است، قابل اجرا نیست. بنابراین برای پیاده سازی آن نیاز به استفاده از کلاس‌های خصوصی وجود دارد.

روش تدریس شخصی سازی شده در تمام سطوح درسی و مقاطع تحصیلی قابل استفاده است. این روش بیشتر برای دانش‌آموزانی مناسب است که در روش‌های تدریس گروهی نمی‌توانند یادگیری قابل قبولی داشته باشند. البته بسیاری از شاگردان تیزهوش نیز برای قبولی در آزمون‌های خاص مانند نمونه دولتی، تیزهوشان، کنکور سراسری و غیره نیز از روش آموزش شخصی سازی شده استفاده می‌کنند.

نتیجه گیری

امروزه یکی از اهداف آموزش و پرورش، استفاده‌ی مؤثر دانش‌آموزان از علم و دانش است. آموزش نیز یکی از ارکان مهم در امر یادگیری است که بهره‌گیری از شیوه‌های نوین تدریس به تسهیل آن کمک زیادی می‌کند. البته دبیران باید بدانند که هرکدام از این روش‌ها را باید در شرایط مناسب خود به کار ببرند. از طرف دیگر دانش‌آموزان نیز باید به دانش و مهارت‌های نوین مجهز باشند تا هرگز در تنگنا قرار نگیرند. هوشمندسازی مدارس یکی از دلایل ضرورت روش تدریس نوین محسوب می‌شود که در سال‌های آینده شاهد همه‌گیری آن در مدارس خواهیم بود. تدریس یکی ابزارهای مهم یادگیری است که با به کارگیری روش‌های نوین تدریس می‌توان یادگیری را تسهیل نمود. البته هیچ یک از روش‌های تدریس فی‌نفسه خوب یا بد نیستند، بلکه نحوه و شرایط استفاده از آنهاست که باعث قوت یا ضعفشان می‌شود. لذا معلم باید با توجه به هدف‌های آموزشی، محتوای تدریس، نیازها و علایق دانش‌آموزان، امکانات موجود (زمان، فضا، وسایل و...)، تراکم دانش‌آموزی و... مناسب‌ترین شیوه را برای یک تدریس مطلوب انتخاب کند. در روش‌های تدریس نوین و خلاقانه تاکید بر این است که برای تشویق دانش‌آموزان نیازی به صبر کردن تا پایان سال نیست. هر لحظه که متوجه پیشرفت و ترقی

دانش آموزان شدید هرچند کم، سعی کنید تا دانش آموزان را مورد تشویق و حمایت قرار دهید. سال های گذشته دانش آموزان باید تا پایان سال و گرفتن کارنامه صبور می کردند تا بتوانند جایزه ای هرچند ناقابل دریافت کنند که همین کار آموزش را خسته کننده می کرد در نتیجه راندمان و بازدهی را کاهش می داد. در عوض با تجلیل از کوچکترین موفقیت های دانش آموزان رشد چشمگیری در یادگیری فراگیر خواهید دید. شیوه های نوین آموزشی علاوه بر تلاش برای پیشرفت و رسیدن به هدف متعالی یادگیری و افزایش سطح سواد اجتماعی، کمک شایانی به افزایش جذابیت کلاس و مربی کرده است. از این رو در کلاس هایی با شیوه های نوین آموزشی دانش آموزان در هر سنی هم که باشند هرگز سال های تحصیلشان را فراموش نخواهند کرد.

منابع

- اقا زاده ، محرم. روشهای نوین تدریس. انتشارات ایپژ، (1401)
- اروانه، رامین. روشهتی نوین تدریس، انتشارات گیوا، (1399)
- اصلاحی، علیرضا روش های تدریس اثر بخش با تاکید بر فن اور یهای نوین، انتشارات آوای نور، (1397)
- محمد جانی، ابراهیم (1397). روش ها و راهبردهای تدریس در دوره ابتدایی، انتشارات جالیز، (1397)
- حبیبی، شراره، روش های پیشرفته تدریس، انتشارات آوای نور، (1390)
- علوی، حمید رضا (1396). روش ها و فنون تدریس با تاکید بر روش تدریس سخنرانی و پرسش و پاسخ، انتشارات آوای نور، (1396)
- صفوی، امان ... (1382). روشها و فنون تدریس. تهران. انتشارات معاصر، (1382)
- فضلی خانی، منوچهر،، راهنمای عملی روش مشارکتی و فعال در فرآیند تدریس، تهران: انتشارات آزمون نوین، (1382)